

III

(Előkészítő jogi aktusok)

EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁG

AZ EGSZB 516. PLENÁRIS ÜLÉSE (2016. ÁPRILIS 27–28.)

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleménye – Zöld könyv a lakossági pénzügyi szolgáltatásokról: Jobb termékek, bővebb választék és több lehetőség a fogyasztók és a vállalkozások számára

[COM(2015) 630 final]

(2016/C 264/05)

Előadó: Milena ANGELOVA

2015. december 10-én az Európai Bizottság úgy határozott, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 304. cikke alapján kikéri az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményét a következő tárgyban:

Zöld könyv a lakossági pénzügyi szolgáltatásokról – Jobb termékek, bővebb választék és több lehetőség a fogyasztók és a vállalkozások számára

[COM(2015) 630 final].

A bizottsági munka előkészítésével megbízott „Egységes piac, termelés és fogyasztás” szekció 2016. április 13-án elfogadta véleményét.

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2016. április 27–28-án tartott, 516. plenáris ülésén (a 2016. április 27-i ülésnapon) 191 szavazattal, 5 tartózkodás mellett elfogadta az alábbi véleményt.

1. Következtetések és ajánlások

1.1. Az EGSZB üdvözlöi az Európai Bizottságnak e zöld könyv közzétételével kinyilvánított célját és azt, hogy a Bizottság elindult a helyes úton, és ambiciózus programot vázolt fel a tőkepiaci unió megteremtésére irányuló cselekvési terv végrehajtására ⁽¹⁾.

1.2. Az EGSZB helyesli az Európai Bizottság elképzelését, hogy erőfeszítéseket kíván tenni a lakossági pénzügyi szolgáltatások határokon átnyúló elterjedésének és a fogyasztók szolgáltatóváltási lehetőségeinek elősegítésére. Ezek az intézkedések minden bizonnyal egy versenyképesebb piaci szerkezetet biztosítanak majd, és növelik a pénzügyi szolgáltatások fogyasztóinak kényelmét, azáltal is, hogy ösztönzik a peren kívüli jogorvoslati mechanizmusokhoz való egyenlő hozzáférést a tagállamokban ⁽²⁾.

⁽¹⁾ HL C 133., 2016.4.14., 17. o.

⁽²⁾ HL C 181., 2012.6.21., 93. o. és HL C 181., 2012.6.21., 99. o. A helyzet az alternatív vitarendezési irányelv esedékes tagállami átültetésével mostanra már valószínűleg javulhatott (HL L 165., 2013.6.18., 63. o. és HL L 165., 2013.6.18., 1. o.).

1.3. Az EGSZB üdvözlí az Európai Bizottságnak a zöld könyvben megfogalmazott megközelítését, miszerint olyan megfelelő szakpolitikai intézkedésekre törekszik, amelyek a lakossági pénzügyi szolgáltatások kínálati és keresleti oldalát egyaránt ösztönzik.

1.4. Az EGSZB helyesli azt az elképzelést, hogy a fogyasztók számára a lehetséges mértékig lehetőséget kell adni a különböző termékek összehasonlítására, hogy megalapozott döntést hozhassanak. E tekintetben teljes mértékben támogatja a pénzügyi eszközök piacáról szóló irányelvet (MiFID II) – ezzel egyidejűleg még mindig dolgozik a legutóbb javasolt felülvizsgálatokkal kapcsolatos véleményén ⁽³⁾ – és a lakossági befektetési csomagtermékekről, illetve a biztosítási alapú befektetési termékekről szóló rendeletet, amelyek nagyobb átláthatóságot és hatékonyabb tájékoztatást követelnek meg ⁽⁴⁾.

1.5. A zöld könyv egyik célja a lakossági pénzügyi szolgáltatások piaca széttagoltságának csökkentése. Ehhez kapcsolódóan az EGSZB hangsúlyozni szeretné, hogy nincs teljesen megbízható bizonyíték arra nézve, hogy az Unión belül az árkülönbségek csupán piaci hiányosságoknak tudhatók be. Nemzeti és helyi tényezők is befolyásolják a termékek és szolgáltatások árait, még inkább megnehezítve ezzel az árak tagállamok közötti harmonizálását. Például a fogyasztók gépjármű-biztosításának díja az egyik tagállamban és az annak megfelelő biztosítási díj egy másik tagállamban teljesen eltérő lehet a kárhányad miatt, amely a közúti balesetek számán és a csalások számán alapul az egyes országokban. Hasonlóképpen a fogyasztói hitelek kamata is tagállamonként eltérő lehet attól függően, hogy milyen magas a behajthatatlan követelések szintje. A zöld könyv helyesen megemlíti ezeket a helyi tényezőket, amelyek azonban további elemzést érdemelnek. Az EGSZB ezért érdeklődéssel várja a konzultáció eredményeit, és arra kéri az Európai Bizottságot, hogy keresse tovább a nem kielégítő verseny bizonyítékait, és keressen egyértelműbb okokat, amelyek megmagyarázzák az észlelt árkülönbségeket. Ezt a vizsgálatot a várt jogalkotási javaslatok előtt elvégzendő hatásvizsgálatban is folytatnia kell.

1.6. Ugyanakkor az EGSZB azt is hangsúlyozni kívánja, hogy az egységes piaci lakossági pénzügyi szolgáltatásokról szóló 2007-es zöld könyvben ⁽⁵⁾ kiemelt problémák közül sok még ma – nyolc évvel később – is érvényes a jelenlegi zöld könyvben. Az EGSZB összességében támogatta a korábbi zöld könyvet ⁽⁶⁾, és üdvözölte az annak érdekében tett intézkedéseket, hogy néhány gyakorlati megoldást találjanak ⁽⁷⁾. A néhány pozitív eredmény ellenére azonban csak visszafogott előrelépés történt, a lakossági pénzügyi szolgáltatások egységes piacának működése előtt álló problémák pedig fennmaradtak. Az EGSZB véleménye szerint ezért az erről a zöld könyvről folytatott konzultációk eredményeit ezúttal egy ambiciózusabb programba kell átültetni, amely felülemelkedik a régóta fennálló problémákon.

1.7. A zöld könyv nagyon sokféle pénzügyi terméket vesz figyelembe, amelyek esetében nem biztosítható mindig egyszerre a bővebb választék és a több lehetőség. Világos, hogy e termékek esetében különböző prioritások meghatározására és eltérő ütemezésre lesz szükség. Az EGSZB azt javasolja, hogy a konzultációs folyamat eredményeit elsődlegesen az egyszerűbb termékekre alkalmazzák, amelyek esetében a helyi tényezőknek viszonylag kisebb jelentőségük van. Ekképpen a pénzügyi termékek egységes piacának megteremtésére irányuló folyamat lendületet és bizalmat kap majd. Ilyen termékek például a pénzforgalmi szolgáltatások, a páneurópai nyugdíj-biztosítási termékek (PEPP), a megtakarítási számlák, valamint gépjármű- és életbiztosítások. Az egyik első lépés az lehetne, hogy a gépjármű-biztosítások esetében valamennyi tagállamban bónusz/malusz rendszert alkalmaznak, amely csökkenti a helyi tényezők jelentőségét, és szorosan az egyének profiljához köti a biztosítási díjat. Ezt olyan termékeknek kell követniük a meghatározott időkereten belül, mint a jelzáloghitelek, fogyasztói hitelek, szakmai felelősségbiztosítások és a vagyonnevelési szolgáltatások.

1.8. Míg a zöld könyv főként a digitális technológiákra helyezi a hangsúlyt, az EGSZB a termékek iránti nagyobb határokon átnyúló keresletet illetően két fontos tényezőt lát, amelyeket figyelembe kell venni:

- a pénzügyi felvilágosítás végeredményben a pénzügyi rendszerbe vetett bizalom fenntartásának és a pénzügyi termékekkel kapcsolatos felelős fogyasztói magatartás gyakorlásának kulcseleme. Az EGSZB már kifejtette véleményét ebben a tárgyban ⁽⁸⁾,
- a pénzügyi tanácsadást megfelelően kell szabályozni uniós szinten, és egyértelműen különbséget kell tenni a tanácsadás és a marketing között. Ebben a tekintetben a független brókerek által kínált szolgáltatások is figyelmet érdemelnek.

⁽³⁾ COM(2016) 56 final; COM(2016) 57 final; HL L 173., 2014.6.12., 1. o.; HL L 257., 2014.8.28., 1. o.

⁽⁴⁾ HL C 191., 2012.6.29., 80. o.

⁽⁵⁾ COM(2007) 226 final.

⁽⁶⁾ HL C 151., 2008.6.17., 1. o.

⁽⁷⁾ HL L 257., 2014.8.28., 214. o.; HL L 60., 2014.2.28., 34. o.; HL L 337., 2015.12.23., 35. o.; HL L 26., 2016.2.2., 19. o.; HL L 173., 2014.6.12., 349. o..

⁽⁸⁾ HL C 318., 2011.10.29., 24. o.

1.9. Az EGSZB elengedhetetlennek tartja, hogy mindent megtegyenek az éppen elfogadott irányelvek (például a PSD 2 és az MCD⁽⁹⁾) ismételt megnyitására elkerülése érdekében. Időt kell hagyni az intézkedések hatékony alkalmazására, és nem árt az óvatosság az új szabályozási intézkedések bevezetésekor a pénzügyi piacok túlszabályozásának elkerülése érdekében.

2. A zöld könyv célja. Az előző Európai Bizottság és EGSZB munkája a pénzügyi szolgáltatások terén

2.1. Az Európai Bizottság a tőkepiaci unió megteremtésére irányuló cselekvési tervvel⁽¹⁰⁾ összefüggésben tette közzé ezt a zöld könyvet annak vizsgálata érdekében, hogy a lakossági pénzügyi szolgáltatások – vagyis a biztosítások, hitelek, kifizetések, folyószámlák és megtakarítási számlák, valamint más lakossági befektetési termékek – uniós piaca hogyan fejleszthető tovább, jobb eredményeket kínálva ezzel a fogyasztók és a vállalkozások számára, miközben fennmarad a fogyasztók és befektetők megfelelő szintű védelme.

2.2. A zöld könyv nagyon sokat foglalkozik azzal, hogy választ adjon a digitalizáció kihívásaira, ami segíthet levinni az árakat, javítja a termékek összehasonlíthatóságát, és ezáltal növeli a fogyasztók tudatosságát a pénzügyi döntések terén. Hosszú távon a digitalizációnak biztosítania kell, hogy a vállalkozások termékei bárhol elérhetőek legyenek az Unióban, ami hozzájárul az egységes európai piac megvalósításához.

2.3. A zöld könyv által felvetett másik fontos kérdés a bizalom kiépítése, hiszen ez alapvető fontosságú az egységes piac lakossági pénzügyi szolgáltatásokra való kiterjesztéséhez. E célkitűzések elérése érdekében a dokumentum arra összpontosít, hogy miként lehet érthetőbbé tenni a szolgáltatásokat és termékeket.

2.4. A zöld könyv azt is megvizsgálja, hogy mit lehet tenni annak elősegítése érdekében, hogy az egységes piac a pénzügyi szolgáltatások terén kézzelfogható módon javítsa az emberek életét az EU-ban, és új piaci lehetőségeket teremtsen a szolgáltatók számára, támogatva ezzel az európai gazdaság növekedését és a munkahelyteremtést.

3. Megjegyzések a lakossági pénzügyi szolgáltatások piacának jelenlegi állapotáról

3.1. Az EGSZB úgy véli, hogy a lakossági pénzügyi szolgáltatások piacának a zöld könyvben is hangsúlyozott széttagoltsága a nemzeti és helyi tényezők (jogi, szabályozási, kulturális, illetve a szociális védelemre vonatkozó állami rendszerekkel kapcsolatos sajátosságok) termékek és szolgáltatások árára gyakorolt együttes hatására vezethető vissza, valamint a kereslet és kínálat oldali piaci kihívásokra, mely utóbbiakat a jövőben kezelni kell.

3.2. A kínálat oldali fő kihívások:

- a bürokráciából, illetve a nemzeti hagyományokból és sajátosságokból eredő indokolatlan és felesleges különbségek a nemzeti szabályozásokban, valamint más nemzeti eltérések egyéb olyan tényezőkben, amelyek befolyásolják az üzletvitel költségét,
- nehézségek a fogyasztók határokon átnyúló azonosításában és a pénzeszközök azonosításában,
- nehézségek a fogyasztók vagyonának határokon átnyúló értékelésében és a fedezetek érvényesítésében,
- eltérő jogi mechanizmusok a tagállamokban, különösen a biztosíték lefoglalása tekintetében (azaz a jelzálog-érvényesítési eljárás hossza, a közjegyző kötelező igénybevétele, eltérő ingatlan-nyilvántartási szabályok).

3.3. A kereslet oldali fő kihívások:

- azok a fogyasztók, akik hozzá vannak szokva egy adott védelmi szinthez saját országukban, nem támaszkodhatnak ugyanilyen szintű védelemre egy másik tagállamban,
- az európai jogszabályi követelmények betartásának ingadozó érvényesítése,

⁽⁹⁾ HL L 337., 2015.12.23., 35. o.; HL L 60., 2014.2.28., 34. o.

⁽¹⁰⁾ COM(2015) 468 final.

- a pénzügyi szolgáltatások fogyasztóinak egyenlőtlen hozzáférése a peren kívüli jogorvoslati mechanizmusokhoz a különböző tagállamokban ⁽¹¹⁾,
- nyelvi akadályok,
- a pénzügyi tanácsadók készségeire és képzéseire vonatkozó követelmények meghatározása a nemzeti szabályozó hatóságok előjoga, ezek azonban nem egységesek a tagállamokban. Kevés az olyan szakmailag jártas pénzügyi tanácsadó, aki objektív tanácsokat tud adni különösen a határokon átnyúló vásárlásokról.

3.4. Az EGSZB elfogadja azt is, hogy a digitalizáció fejlődése új környezetet teremt, és jelentősen bővíti az új szolgáltatások nyújtásának és a fokozottabb határokon átnyúló tevékenységeknek a körét. Ugyanakkor ügyelni kell arra, hogy a digitális fejlődést ne használják a fogyasztók félrevezetésére, például azzal, hogy túl bonyolult, felesleges vagy nehezen összehasonlítható információkat nyújtanak pénzügyi szolgáltatásokról.

3.5. Az EGSZB felhívja a figyelmet arra, hogy az emberek pénzügyi műveltsége országoktól függően még mindig nagyon eltérő, más fejlett országokhoz képest, mint amilyen az USA, Ausztrália és Kanada, pedig viszonylag alacsony ⁽¹²⁾. Az értékesítés előtti pénzügyi tanácsadás nincs megfelelően szabályozva, és nem garantálja, hogy a fogyasztók a legmegfelelőbb terméket választják ki, a professzionális pénzügyi tanácsadási szolgáltatások pedig néhány nem uniós országgal összehasonlítva nem elég fejlettek.

3.6. Az új technológiák és a megnövekedett kínálat – a határokon átnyúló kínálatot is beleértve – által kínált lehetőségek új távlatokat nyitnak meg, de kockázatokkal is járhatnak. Növelhetik az adósságszintet, a nemteljesítő jelzaloghitelek arányát, és több fizetéseképtelenséget eredményezhetnek, ha a fogyasztók nem rendelkeznek a szükséges pénzügyi ismeretekkel. Kockázatnak lehetnek kitéve azok a fogyasztók, akik az interneten vásárolnak biztosítási és nyugdíj-biztosítási termékeket, mivel gyakran nem végeznek kellő kutatást, és anélkül írják alá a szerződéseket, hogy ismernék azok tartalmát ⁽¹³⁾. A nemzeti szabályozóknak ezért biztosítaniuk kell, hogy a termékeket online értékesítő vállalatok a fogyasztók védelme érdekében eleget tegyenek a „tanácsadási kötelezettségnek”. Elég sok érv szól a pénzügyi oktatás és a megfelelő tanácsadás fontossága mellett.

3.7. Azok a fogyasztók, akik nem értik a kamatos kamat fogalmát, nagyobb adósságot halmoznak fel, és magasabb kamatot és tranzakciós költséget fizetnek ⁽¹⁴⁾, míg azok, akik rendelkeznek pénzügyi ismeretekkel, többet takarítanak meg nyugdíjcélokra ⁽¹⁵⁾, és diverzifikálják a pénzügyi kockázatokat ⁽¹⁶⁾. Ugyanez igaz makrogazdasági szinten, ahol a pénzügyi műveltségre úgy lehet tekinteni, mint ami rendkívül kedvező hatást gyakorol a megtakarítások és a vagyon felhalmozására nemzeti szinten ⁽¹⁷⁾. Ezért határozottan javasoljuk, hogy egyértelműbb határvonalat húzzanak a termékek marketingjét és a termékek értékesítését érintő tevékenységek között, különösen tanácsadás nyújtása esetén. A tanácsadást semmiképpen sem szabad marketing eszközként használni, és a tanácsadóknak valóban függetlennek kell lenniük. A szerződéskötés előtt világos és érthető módon kell tájékoztatást adni. Az EGSZB határozottan úgy véli, hogy – a pénzügyi szolgáltatások piacába vetett bizalom helyreállítása, a határokon átnyúló tevékenységek növelése és a pénzügyi termékek hordozhatóságának javítása érdekében – az egyéni befektetők tájékoztatását és a pénzügyi tanácsadás javítását célzott intézkedésekre van szükség.

⁽¹¹⁾ Lásd a 2. lábjegyzetet.

⁽¹²⁾ A pénzügyi műveltség foka jelentős eltéréseket mutat az Unióban. Átlagosan a felnőtt népesség 52%-ának van pénzügyi műveltsége, a legmagasabb arányt (legalább 65 %) Dániában, Németországban, Hollandiában és Svédországban mérték. A dél-európai országok eredménye jóval alacsonyabb: Görögország (45 %), Spanyolország (49 %), Olaszország (37 %) és Portugália (26 %). Hasonlóan alacsonyak a mutatók a 2004-ben és azt követően az Unióhoz csatlakozó országok esetében: Bulgária (35 %), Ciprus (35 %) és Románia (22 %). Globálisan nézve Európa átlaga elmarad az USA (57 %), Kanada (68 %) és Ausztrália (64 %) mögött. Adatok forrása: Klapper, Leora, Annamaria Lusardi, Peter van Oudheusden, *Financial Literacy Around the World*, 2015.

⁽¹³⁾ Az Európai Biztosítás- és Foglalkoztatáinyugdíj-hatóság (EIOPA) a fogyasztóvédelemről és biztosítási és nyugdíj-biztosítási termékek értékesítéséről szóló egyik véleményében azt állítja, hogy a fogyasztók nem végeznek megfelelő kutatást a termékek online megvásárlása előtt – EIOPA-BoS-14/198, 2015. január 28., EIOPA *Opinion on sales via the Internet of insurance and pension products*.

⁽¹⁴⁾ Lusardi, Annamaria és Peter Tufano (2015). *Debt Literacy, Financial Experiences, and Overindebtedness*, Journal of Pension Economics and Finance, Vol. 14, Special Issue 4, 332-368. o., 2015. október.

⁽¹⁵⁾ Behrman Jere R., Olivia S. Mitchell, Cindy K. Soo és David Bravo (2012). *The Effects of Financial Education and Financial Literacy: How Financial Literacy Affects Household Wealth Accumulation*, American Economic Review: Papers & Proceedings, Vol. 102(3), 300-304. o.

⁽¹⁶⁾ Abreu, Margarida és Victor Mendes (2010). *Financial Literacy and Portfolio Diversification*, Quantitative Finance, Vol. 10(5), 515-528. o.

⁽¹⁷⁾ Jappelli, Tullio és Mario Padula, *Investment in financial literacy and saving decisions*, CFS munkadokumentum, 2011/07.

4. Válaszok a zöld könyvben feltett kérdésekre

4.1. Általános kérdések:

1. Mely pénzügyi termékek esetében tudná a határokon átnyúló jobb kínálat erősíteni a nemzeti piacokon a versenyt a nagyobb választék és árak tekintetében?

4.1.1. A zöld könyv kérdéseket tesz fel a különböző banki és nem banki termékekkel és szolgáltatásokkal kapcsolatban, azonban jelentős különbségek vannak a fő tranzakciós termékek (például folyószámlák és lekötött betétek) és a szerződéses termékek (például a jelzáloghitelek vagy megtakarítási és befektetési termékek) között. A megtakarítási és befektetési termékeket illetően néhány más uniós jogi eszköz (például a MiFID vagy a tőkepiaci unió kiépítésére irányuló kezdeményezés) hatálybalépésekor hatást fog gyakorolni a piacra.

4.1.2 A zöld könyvben megvitattott valamennyi termék esetében a határokon átnyúló termékértékesítés és szolgáltatásnyújtás képes növelni a versenyt a nemzeti piacokon. Azonban ezen a ponton a legnagyobb potenciállal minden kétséget kizáróan a nyugdíj-biztosítási és befektetési termékek rendelkeznek. Az Európai Bizottság eredménytábláján e termékek piaca a legrosszabb helyet foglalja el a 31 fogyasztói piac között⁽¹⁸⁾. A nyugdíj-biztosítási termékek kínálatát a helyi jelleg és a magas díjak jellemzik. Ha figyelembe vesszük az inflációt, a kezelési díjakat és a további kifizetéseket, e termékek valós hozama gyakran negatív, és rosszabb eredményeket mutatnak, mint az idevágó piaci mutatók⁽¹⁹⁾. Emiatt az EGSZB határozottan támogatja a nyugdíj-biztosítási termékek egységes piacának elképzelését, konkrétan pedig egy páneurópai egyéni nyugdíj-biztosítási termék kidolgozását⁽²⁰⁾, amely nagyobb méretgazdaságossághoz, alacsonyabb árakhoz és bővebb fogyasztói választékhoz fog vezetni.

4.1.3. A biztosítási termékek közül némelyik könnyen hordozható, például az életbiztosítási termékek, amelyek még akkor is védik a fogyasztókat, ha a helyi határokon túlra költözik. Más termékek viszont helyi szinten szabályozott elemeket tartalmaznak, és kiigazításokat igényelnek, amikor a szervezetek megpróbálják azokat különböző országokban forgalmazni. A biztosítási értékesítésről szóló irányelv (átdolgozás)⁽²¹⁾ 11. cikke előírja, hogy a tagállamoknak egyablakos ügyintézés kell biztosítaniuk az adott tagállamban alkalmazott, „közérdeket szolgáló” szabályokra vonatkozó információk nyújtására, és megbízta az EIOPA-t, hogy weboldalán helyezzen el hiperlinkeket, amelyek az illetékes hatóságok azon weboldalaira mutatnak, ahol a „közérdeket szolgáló” szabályokkal kapcsolatos információkat tették közzé. Ugyanakkor a termékek által kiszolgált tényleges ügyféligények, valamint a termék feltételeit érintő magatartásformák és kockázati tényezők különbségei miatt a teljes körű határokon átnyúló értékesítés még így sem lesz lehetséges – és ez nem is kívánatos. Az EGSZB üdvözli azokat a megoldásokat, amelyek segítenek mérsékelni a termékek hiányzó hordozhatóságát, és azt ajánlja, hogy bizonyos esetekben legalább részleges megoldásokat lehetne találni, például lehetővé kellene tenni a kötvénytulajdonosok számára, hogy csak a különböző tagállamokban alkalmazott magasabb és alacsonyabb biztosítási fedezet közötti különbséget fizessék meg.

2. Melyek azok a korlátok, amelyek megakadályozzák a vállalatokat abban, hogy közvetlenül nyújtsanak határokon átnyúlóan pénzügyi szolgáltatásokat, valamint a fogyasztókat abban, hogy határokon átnyúlóan, közvetlenül vásároljanak termékeket?

4.1.4. A legfontosabb kínálat oldali akadályokat a 3.2. pont sorolja fel. Ezek felszámolásához elengedhetetlenek az alábbiak:

- a bírósági ítéletek hatékony végrehajtásához kapcsolódó határokon átnyúló jogi eljárások egyszerűsítése,
- közös szabályok/normák a következők tekintetében:
 - a fogyasztók azonosítása a saját ügyfél megismerésére és a pénzmosás elleni fellépésre vonatkozó követelményekkel összefüggésben;
 - a vállalatok azonosítása annak alapján, hogy hogyan végzik üzleti tevékenységeiket, illetve – alternatív megoldásként – a végső kedvezményezett megfelelő azonosítása alapján,

⁽¹⁸⁾ http://ec.europa.eu/consumers/consumer_evidence/consumer_scoreboards/10_edition/docs/cms_10_factsheet_en.pdf

⁽¹⁹⁾ A Befektetők és a Pénzügyi Szolgáltatások Felhasználóinak Európai Szövetsége (European Federation of Investors and Financial Services Users), *Pension Savings: The Real Return*, 2015 Edition, A Research Report by Better Finance.

⁽²⁰⁾ Európai Biztosítás- és Foglalkoztatónyugdíj-hatóság (EIOPA), *Consultation Paper on the creation of a standardised Pan-European Personal Pension product (PEPP)*, 2015.

⁽²¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2016. január 20 -i (EU) 2016/97 irányelve a biztosítási értékesítésről (átdolgozás) (HL L 26., 2016.2.2., 19. o.).

- a pénzügyi termékek online szerződésai (például alapok, készpénzes részvényvásárlás stb.),
- a pénzügyi termékek és szolgáltatások marketingje és reklámozása (például az agresszív reklámkampányok esetében),
- a termékeket (például a biztosítási termékeket) a fogyasztókhöz eljuttató értékesítő vállalatok,
- szabványosított információs minimumkövetelmények a pénzeszközök forrásának megerősítésére,
- átláthatóság/összehasonlíthatóság – szabványosított minimum tájékoztatás a termékekről és szolgáltatásokról (nem csak a fogyasztó költségeiről kell tájékoztatást adni, hanem a számára jelentkező haszonról is),
- az adózási akadályok figyelembevétele, különösen a megtakarítási és befektetési termékek esetében, mivel ezek nagyban érinthetik a jövedelmezőséget. Sok terméket például azzal a céllal dolgoznak ki, hogy az adózási szabályozók által egy bizonyos típusú megtakarítás ösztönzése céljából kínált lehetőségeket kihasználva tegyenek szert nyereségre (azaz általában a hosszú távú megtakarításokat részesítik előnyben, azonban a kedvezményes elbánásban részesülő küszöbértékek vagy eszközök országonként nagyon is eltérőek),
- a további követelmények és terhek elkerüléséhez, ezzel egyidejűleg pedig a fogyasztóvédelem kialakított szintjének fenntartásához elégségesnek tartják azt, hogy a hazai szabályozó értesíti a fogadó állam szabályozóját (például biztosítási termékek esetében). Emellett intézkedéseket kell hozni az olyan helyzetek elkerülése érdekében, ahol a szolgáltatók számára többletköltségekkel jár a helyi szabályozások betartása.

4.1.5. A legfontosabb kereslet oldali akadályokat a 3.3. pont sorolja fel.

3. *E korlátok közül megszüntethető-e bármelyik a pénzügyi technológiai ágazatban a jövőben bekövetkező digitalizáció és innováció útján?*

4.1.6. Az új technológiáknak, különösen a digitalizációnak köszönhetően először vált lehetővé, hogy valódi áttörést érjünk el a pénzügyi termékek határokon átnyúló értékesítésében. Az új technológiák jelentős szerepet játszhatnak az átfogóbb és jobb minőségű tájékoztatásban, a termékek átláthatóságának és összehasonlíthatóságának növelésében és a fogyasztók azonosításában. Ezenkívül költségmegtakarítási előnyöket is kínálhatnak, mivel feleslegessé teszik a fizikai kapcsolattartó pontok fenntartását. Azonban nem helyettesíthetik az olyan fontos akadályok felszámolását, mint például a jogi rendszerek és a fogyasztóvédelem ingadozó szintű harmonizálása.

4. *Mit lehet tenni annak biztosítása érdekében, hogy a pénzügyi szolgáltatások digitalizációja ne vezessen egyes csoportok – főleg a digitális műveltséggel nem rendelkezők – pénzügyi szolgáltatásokból történő kizárásához?*

4.1.7. Nem kétséges, hogy a jövőben is lesznek olyan emberek, akik valamilyen okból nem képesek használni a digitális technológiákat. Ez azonban nem tarthat vissza minket attól, hogy bátorítsuk az ilyen technológiák alkalmazását a pénzügyi termékek nyújtásában. Ennek oka egyrészt az, hogy az ilyen termékek kínálatának hagyományos eszközei hosszú ideig még megmaradnak, másrészt pedig az emberek a megfelelően szabályozott pénzügyi tanácsadási szolgáltatások alapján a termékek szélesebb köréhez lesznek képesek hozzáférni.

5. *Hogyan kezeljük azt az esetet, ha a digitális technológia fejlődése és elterjedése kapcsán keletkező lehetőségek újabb fogyasztóvédelmi kockázatokkal járnak?*

4.1.8. A digitális technológiák széles körű használata kétségtelenül bizonyos kihívások elé állít minket az információbiztonság és az adat- és fogyasztóvédelem terén. Ezért az ilyen technológiákon keresztül értékesített pénzügyi termékek kínálatára – és keresletére – irányadó különböző szabályozások mellett értékelni kell az e kihívások nyomán jelentkező kockázatokat, és javaslatokat kell tenni e kockázatok minimalizálásának módjaira.

6. *Elérhetőek-e a fogyasztók számára biztonságos, egyszerű és érthető pénzügyi termékek az Európai Unió egészében? Ha nem, akkor mit lehet tenni annak érdekében, hogy ezek elérhetőek legyenek?*

4.1.9. Nincs közösen elfogadott fogalom meghatározás a biztonságos, egyszerű és érthető pénzügyi termékekre. Az általános felfogás azonban az, hogy az ilyen termékeknek olyan jellemzőkkel kell rendelkezniük, mint az árak átláthatósága, helyállóság és érthetőség a felhasználók nyelvén a hatékony kommunikáció biztosítása érdekében, a hasonló termékek összehasonlíthatósága, világosság és egyértelmű eredmények. Ezek nem könnyen megvalósíthatók egy olyan bonyolult világban, mint a pénzügyi piac.

4.1.10. Alig léteznek a piacon olyan termékek, amely szigorú értelemben véve ilyen jellemzőkkel rendelkeznek, így a fogyasztók nem tudnak könnyen hozzáférni ezekhez. Ez igaz a fejlett és kevésbé fejlett pénzügyi piacokkal rendelkező országokra is. A néhány tagállamban jellemző nagy termékválaszték nem szükségszerűen könnyíti meg a fogyasztók dolgát, hiszen a nagy választék megzavarhatja őket, megnehezítheti a döntést, és végül rossz választáshoz vezethet.

4.1.11. Úgy lehet biztosítani az ilyen termékekhez való hozzáférést⁽²²⁾, hogy európai szinten létrehozzák a pénzügyi termékek alaposztályát, amelyek megfelelnek az általuk megcélzott szükségletektől függő konkrét szabványosított követelményeknek. Ezeket a termékeket tanúsítani kell, és konkrét nevet kell kapniuk, hogy a fogyasztók könnyen felismerjék őket. Ez a termékosztály olyan megszokott termékekből állhatna, mint a különböző megtakarítási számlák és a rögzített futamidejű életbiztosítások. Az átruházható értékpapírokkal foglalkozó kollektív befektetési vállalkozások (ÁÉKBV-k) viszonylag magas határokon átnyúló értékesítési rátája alapján indokolt azzal számolni, hogy az ÁÉKBV-k sikertényezői alapján páneurópai nyugdíj-biztosítási termékeket lehet létrehozni, amelyek ugyanebbe az osztályba kerülnének. Egy ilyen termékosztály növelné a pénzügyi piacokba vetett bizalmat.

7. *Problémát jelent-e az Unióban a lakossági pénzügyi szolgáltatásokra vonatkozó uniós jogszabályok végrehajtásának minősége a fogyasztói bizalom és a piac integrációja szempontjából?*

4.1.12. Sok országban a „túlszabályozást”⁽²³⁾, az európai jogszabályok eltérő értelmezését, a késedelmes harmonizációt, az európai jogszabályok nemzeti jogba való átültetésében tapasztalható különbségeket, valamint a konkrét alkalmazásban jelentkező eltéréseket figyelték meg, ami túlzottan szigorú adminisztratív követelményekhez és akadályokhoz vezet. Mindezek akadályozzák az integrációt, és negatívan befolyásolják a fogyasztói bizalmat.

4.1.13. Az európai felügyeleti hatóságok felelnek a fogyasztóvédelemért. Az EGSZB ösztönzi e feladat végrehajtását a következő elvekkel összhangban:

- a fogyasztók különböző szolgáltatók közötti mobilitásának nem szabad abszolút célt képeznie: a szolgáltatóváltás mindig a fogyasztó döntésétől függ, és ezt a döntést különböző tényezők határozzák meg: a kínált termékek és szolgáltatások minősége és sokfélesége, az adott esetben egymást kiegészítő ajánlatok, az elégedettség stb.,
- a pénzügyi csomagtermékek kapcsolt értékesítésének gyakorlatával óvatosan kell élni, és egyértelmű és átlátható tájékoztatást kell adni a fogyasztóknak. Ha ilyen termékeket kínálnak eladásra, azoknak nyomon követhetőnek kell lenniük⁽²⁴⁾.

4.1.14. Végezetül az európai felügyeleti hatóságnak mindig azokat a gyakorlatok kell előnyben részesíteniük, amelyek a fogyasztók javát szolgálják. Prioritást élveznek az alábbiak:

- a jelenlegi szabályozási keret komplexitásának csökkentése,

⁽²²⁾ Ahogyan azt például az EGSZB „Pénzügyi oktatás és felelős fogyasztói magatartás” című saját kezdeményezésű véleményének 1. melléklete is részletezi, HL C 318., 2011.10.29., 24. o.

⁽²³⁾ A „Minőségi jogalkotással javítani az eredményeken – uniós program” című közleményében (COM(2015) 215 final, 7. oldal) az Európai Bizottság az alábbiak szerint határozza meg a „túlszabályozás” fogalmát: „a tagállamok a nemzeti szintű átültetésnél gyakran túlteljesítik az uniós jogszabályok által megkövetelt szintet (túlszabályozás)”. Ugyanebben a bekezdésben még hozzátesszi: „Ez ugyan járhat haszonnal, de szükségtelen költségeket is okozhat a vállalkozások és az állami hatóságok számára, amit azok tévesen az uniós jogszabály hatásának tekintenek.” Az INT szekció jelenleg dolgozik egy „átültetési gyakorlatokról” szóló tájékoztató jelentésen, amely pontosan azzal foglalkozik, hogy nemzeti rendelkezésekkel egészítik ki az uniós irányelveket. Az Európai Parlament is tanulmányt készít az európai strukturális és beruházási alapoknál jelentkező túlszabályozásról.

⁽²⁴⁾ HL C 82., 2016.3.3., 1. o.

- az európai felügyeleti hatóságok tevékenységeihez szükséges erőforrások biztosítása,
- a pénzügyi műveltség előmozdítása a fogyasztók körében.

8. *Figyelembe kell-e venni más tényezőt vagy egyéb fejleményt a lakossági pénzügyi szolgáltatások területén a határokon átnyúló versennyel és választékkal kapcsolatban?*

4.1.15. A zöld könyv megfelelően foglalkozik a jelenleg jellemző tendenciákkal, azaz a gyenge határokon átnyúló versennyel a lakossági pénzügyi szolgáltatások piacán, valamint azzal, hogy a fogyasztók a pénzügyi termékek szűk köréből választhatnak.

4.2. **A fogyasztók támogatása a pénzügyi termékek határokon átnyúló megvásárlásában**

4.2.1. *A kínálat ismerete*

4.2.1.1. A fogyasztók jobb tájékoztatása és segítségnyújtás számukra a termék- és szolgáltatóváltáshoz

9. *Mi lenne a fogyasztói tudatosság növelésének legmegfelelőbb módja az Unióban elérhető különféle lakossági pénzügyi szolgáltatások és biztosítási termékek tekintetében?*

4.2.1.1.1. A pénzügyi műveltség növelése és a pénzügyi tanácsadáshoz való hozzáférés kétségkívül kulcsfontosságú tényezők. Nem csupán elérhetővé kell tenni az információkat a fogyasztók számára, de képesnek kell lenniük azok megértésére is, vagy pedig jó minőségű és helyénvaló pénzügyi tanácsadási szolgáltatásokat kell a rendelkezésükre bocsátani.

4.2.1.1.2. Annak ellenére, hogy információszerzés céljából egyre több fogyasztó vesz igénybe digitális szolgáltatásokat, jelentős részük még mindig a személyes kapcsolatot részesíti előnyben, különösen amikor termékekről tárgyal. Ugyanakkor a fogyasztói ismeretek, magatartás és preferenciák jelenlegi állása fényében a bankok gondolkodhatnak azon, hogy alkalmasabb csatornákat alakítsanak ki a pénzügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos fogyasztói ismeretek növelésére, például egy páneurópai fogyasztói weboldalt. Egy ilyen weboldal finanszírozásának forrásairól további vitákat kellene folytatni, azonban e tekintetben elképzelhető a nemzeti kormányok, a helyi önkormányzatok és egyéb adatgyűjtők által tett erőfeszítések ötvözése. Egy ilyen eszköz kialakításakor figyelembe kell venni, hogy a biztosítási termékek összehasonlítására szolgáló eszközök alapvetően az adott nemzeti kulturális háttérből indulnak ki. Így nagyon nehéz lehet egy olyan összeurópai összehasonlító szolgáltatást kidolgozni, amelyik sikeresen figyelembe tudja venni az európai fogyasztók/ügyfelek sokféle és eltérő szempontjait – különösen a megfelelő összehasonlítást azzal kapcsolatban, hogy egy-egy termék milyen kockázatokra terjed ki, hiszen ez utóbbiak szükségszerűen nemzeti és helyi kulturális, jogi, adóügyi, szociális stb. kontextusban értelmezhetőek.

10. *Hogyan segíthető elő jobban a pénzügyi termékek közvetítőkön keresztül történő határokon átnyúló forgalmazása?*

4.2.1.2.1. Az EGSZB támogatja a piac hatékonyabbá, rugalmasabbá és átláthatóbbá tételére irányuló erőfeszítéseket, és kiáll a jelenlegi szabályozási kezdeményezés megközelítése mellett, amely a fogyasztóvédelem javítására összpontosít. Véleménye szerint a pénzügyi szolgáltatásokhoz kapcsolódó szolgáltatások minőségén is lehetne javítani, mégpedig úgy, hogy jól képzett személyzet és a megfelelő módszertan segítségével jobban kihasználják a digitalizáció által kínált előnyöket, és kiaknázzák a különböző közvetítőknél rejlő lehetőségeket, hogy teljes körű, objektív és összehasonlítható információkat biztosítsanak a fogyasztó döntésekhez.

11. *Szükséges-e további intézkedés az összehasonlíthatóság ösztönzéséhez és/vagy az akár ugyanazon, akár másik tagállamban lévő szolgáltatók által nyújtott lakossági pénzügyi szolgáltatások esetében a váltás megkönnyítéséhez? Ha igen, milyen intézkedés és mely termékek szegmensében?*

4.2.1.2.2. A nyújtott tájékoztatásnak pontosnak, érthetőnek és a felhasználó szempontjából relevánsnak kell lennie. El kell kerülni viszont, hogy túl sok információt zúdítsanak a fogyasztókra, ahogy azt is, hogy a jobb hozamok hangsúlyozása érdekében túlságosan leegyszerűsítsék a valóságot. Jó példa erre az Egyesült Királyságban a pénzügyi szolgáltatók közötti váltásra alkalmazott gyakorlat, ahol a küldő és fogadó bankok közötti váltás pontosságát egy független harmadik fél garantálja, amely biztosítja, hogy a szolgáltatóváltás hét munkanapon belül egyszerűen és átláthatóan végbemenjen. Egy másik bevált gyakorlat a jelzáloghitelek 2006-ban, Olaszországban bevezetett hordozhatósága⁽²⁵⁾.

⁽²⁵⁾ ami semmilyen költségekkel nem járt a fogyasztókra nézve, és így minden évben háztartások és kkv-k százai és ezrei élnek azzal a lehetőséggel, hogy jelzáloghiteleiket újratárgyalják, ami több ezer eurós megtakarításokhoz vezet. Ez a gyakorlat inspirálta a lakóingatlanokhoz kapcsolódó fogyasztói hitelmegállapodásokról, valamint a 2008/48/EK és a 2013/36/EU irányelv és az 1093/2010/EU rendelet módosításáról szóló, 2014. február 4-i 2014/17/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 60., 2014.2.28., 34. o.) elfogadását is.

4.2.1.3. A külföldi tranzakciókra vonatkozó összetett és megfizethetetlenül magas díjak megszüntetése

12. Mit lehetne még tenni uniós szinten, hogy megszűnjön a különböző pénznemekben történő határokon átnyúló fizetések (például átutalások) esetén felszámított magas díjak problémája az Unióban?

4.2.1.4. A 2009/924/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽²⁶⁾ már megszüntette a határokon átnyúló, euróban teljesített fizetések és a belföldi, euróban teljesített fizetések után felszámított díjak közötti különbségeket. Ad hoc értékelést lehetne végezni annak vizsgálata céljából, hogy ésszerű lenne-e, illetve a fogyasztók javát szolgálná-e a szóban forgó rendelkezés valamennyi uniós pénznemre való alkalmazása (azaz az egy adott pénznemben denonimált fizetés után felszámított határokon átnyúló és belföldi díjak összehangolása). Ami a pénzforgalmi szolgáltatást igénybe vevők részére nyújtott tájékoztatást illeti, az új PSD2⁽²⁷⁾ keretében a pénzforgalmi szolgáltatóknak még a kötelező érvényű szerződést vagy ajánlatot megelőzően tájékoztatniuk kell az ügyfelet – a pénzforgalmi szolgáltatások igénybe vevőjét – minden olyan díjról, amelyet az ügyfélnek a pénzforgalmi szolgáltató részére meg kell fizetnie, illetve – pénznemek közötti átváltás esetén – a fizetési ügyet esetében alkalmazandó tényleges és referencia-árfolyamról. A PSD2 hasonló rendelkezéseket tartalmaz azokról információkról, amelyeket az ügylet végrehajtását követően a pénzforgalmi szolgáltatóknak kell nyújtaniuk a fizető fél és a kedvezményezett számára. Az EGSZB úgy véli, hogy nincs szükség további intézkedésekre, mivel a PSD2 már jelenleg is egyértelmű átláthatósági követelményeket szab meg a pénzforgalmi szolgáltatók számára. Emellett a határokon átnyúló fizetésekről szóló 2009/924/EK rendelet hatályát is ki lehetne terjeszteni egyéb nem-euro pénznemekre az EU-ban.

13. A jelenlegi tájékoztatási követelményeken⁽²⁸⁾ túlmenően szükség van-e további intézkedésekre annak biztosítása érdekében, hogy a fogyasztók megtudhassák, hogy határokon átnyúló tranzakciók esetén milyen valutaátváltási díjat számítanak fel velük szemben?

4.2.1.5. Az EGSZB úgy véli, hogy a PSD2 egyértelmű átláthatósági követelményeket határoz meg, amelyek lehetővé teszik, hogy mind a fizető fél, mind pedig a kedvezményezett megfelelő módon tájékozódjon az alkalmazott árfolyamról a határokon átnyúló ügylet elindítását megelőzően és azt követően. A szóban forgó irányelvet 2018. január 13-ig át kell ültetni a nemzeti jogba, így nincs szükség további fellépésre.

4.2.2. Hozzáférés a pénzügyi szolgáltatásokhoz bárhol Európában

14. Mit lehet tenni a lakóhely alapján történő indokolatlan megkülönböztetés korlátozása érdekében a lakossági pénzügyi szolgáltatások ágazatában, beleértve a biztosításokat is?

A lakossági pénzügyi szolgáltatások külföldön történő nyújtása nem egyszerű, és gazdaságilag életképtelennek bizonyulhat az érintett szereplők számára. Túlságosan lényegesnek bizonyulhatnak a kockázatvállalási hajlandóság, a tapasztalatok és a pénzügyi műveltség terén a fogyasztók között meglévő kulturális különbségek. A bankok tudatában vannak annak, hogy a pénzügyi kapcsolatok egyik kulcstényezője a bizalom. Ezért inkább azokkal a fogyasztókkal veszik fel a kapcsolatokat, akik ugyanolyan ismeretekkel rendelkeznek, és olyan elvárásaik vannak, amelyeket a bankok megértenek. Mindenesetre a 2. kérdésre adott válaszban felsorolt szabályok harmonizálása jelentős segítséget nyújthat ezen a téren.

4.2.2.1. A biztosítók számára fontos a tartózkodási hely kérdése, mivel:

Helyi tényezőket, például éghajlati és szeizmográfiai körülményeket is figyelembe kell venni, amikor például a lakásbiztosítások feltételeiről és díjszabásáról döntenek; egy meghatározott kritikus tömeg alatt nem lehet biztosítani a megfelelő szolgáltatásnyújtást. A biztosításmatematikai modellek nagy hibahatárral dolgoznak, ha a számításokhoz használt események száma nem túl magas. Ráadásul amikor viszontbiztosítással fedezik a kockázatokat, a viszontbiztosítási modellek a helyi viszonyok alapján eltérően árazzák be a fedezeti ügyletet.

— Ezek az elemek megnehezítik a biztosítási szolgáltatások és termékek külföldön történő nyújtását azokhoz az országokhoz képest, ahol elégséges mennyiségű művelet van, és ezt nem szabad a fogyasztó tartózkodási helye szerinti megkülönböztetésnek tekinteni.

⁽²⁶⁾ HL L 266., 2009.10.9., 11. o.

⁽²⁷⁾ HL L 319., 2007.12.5., 1. o.

⁽²⁸⁾ HL L 271., 2002.10.9., 16. o.; HL L 176., 2013.6.27., 338. o.; HL L 267., 2009.10.10., 7. o.; HL L 319., 2007.12.5., 1. o. (COM (2013) 547 final – C7-0230/2013 – 2013/0264 (COD)). Lásd az 59. cikket és a 60. cikk (3) bekezdését.

- Bizonyos biztosítási termékek határokon átnyúló szolgáltatása nagyon problematikus, sőt, szinte lehetetlen olyankor, amikor a termékek által kiszolgált tényleges ügyféligények nagyon erősen függenek a kulturális sokféleségtől, valamint a magatartással és a kockázati tényezőkkel kapcsolatos különbségektől, amelyek szintén erősen országspecifikusak.
- A szolgáltatások pszichológiai szempontjait is figyelembe kell venni. Biztosítási szolgáltatásokat akkor nyújtanak, amikor a fogyasztó ténylegesen problémákkal szembesül. Egy ilyen pillanatban a fogyasztó várhatóan támogatást és megértést igényel. Ha az interneten keresztül egy külföldi székhelyű társaságnál kötött biztosítást, és talán az anyanyelvétől eltérő nyelvet használ, előfordulhat, hogy éppen akkor nem érzi magát biztonságban, amikor támogatásra szorul.
- A fogyasztók egyes tagállamokban kár esetén a pénzbeli kártalanítást részesítik előnyben, míg más tagállamokban javítási munkálatokat preferálnak.

4.2.2.2. A termékek növekvő hordozhatósága

15. *Mit lehet tenni uniós szinten, hogy megkönnyítsük a lakossági pénzügyi termékek, például az életbiztosítás és a magán-egészségbiztosítás hordozhatóságát?*

4.2.2.2.1. Általában a javadalmozást vagy egyszeri kifizetést nyújtó biztosítási termékek könnyebben hordozhatóak, mint azok, amelyek szolgáltatást nyújtanak vagy kárigényeket kezelnek.

4.2.2.2.2. Az életbiztosítási termékek bizonyos mértékig már hordozhatóak abban az értelemben, hogy a külföldi utazás alatt a fogyasztó fedezve van, kivéve azokat az eseteket, amikor nagy kockázatú országokba utazik. A helyi életbiztosítás is fedezetet nyújt számára, függetlenül attól, hogy hol tartózkodik. Azonban még mindig ott van az az eset, amikor a kötvénytulajdonos nem utazóként, hanem állandó lakosként költözik át egy másik országba. Ebben az esetben lehetővé kell tenni számára, hogy a biztosítási díj vagy a kötvény területi hatályának kiigazításával fenntartsa a biztosítását. Ezek lennének azok az esetek, amikor a biztosítási termék egy meghatározott pénzüsszeget nyújt.

4.2.2.2.3. Más biztosítási termékek természetükből adódóan nem könnyen hordozhatóak, mivel feltételeik jellegükből fakadóan az adott országhoz kapcsolódnak. Az egészségbiztosítás esetében például a termék kialakítása és díjszabása eléggé függ attól, hogy az egyes országokban milyen szolgáltatásokat fedez a közegészségügyi rendszer.

4.2.2.2.4. Ezzel kapcsolatban felmerül a méretgazdaságosság kérdése is: elméletileg a fogyasztó személyére lehetne szabni a terméket úgy, hogy megfeleljen a tényleges feltételeknek, amikor külföldön él, ekkor azonban le kellene mondani az méretgazdaságosság megvalósításának lehetőségéről. Ebben az esetben a termék túl testre szabott lenne, és a terméket értékesítő szervezet kevésbé lenne versenyképes, mint a tényleges helyi szolgáltató. Ezen a téren a legjobb lehetőség a különböző európai országokban jelen lévő biztosítótársaságok közötti együttműködés előmozdítása lenne.

4.2.2.3. A szolgáltatásokat nyújtó biztosítási termékek másik fajtája a lakás- és gépjármű-biztosítások. Ezek a károk kijavítását vagy a gépjárműbalesetek kezelését biztosító termékek megkövetelik, hogy a biztosítótársaság országszerte megállapodásokat kössön a szolgáltatókkal, ami bizonyos nagyságrend elérését teszi szükségessé ahhoz, hogy a termék üzletileg életképes legyen. Ugyanakkor kivitelezhető lehetőség az, hogy előmozdíják az együttműködést azokkal a helyi (biztosító) társaságokkal, amelyek más országokban nyújtják ezt a szolgáltatást.

4.2.2.4. A szakmai felelősségbiztosításhoz való határokon átnyúló hozzáférés és e biztosítás határokon átnyúló elismerésének megkönnyítése

16. *Mit lehet tenni uniós szinten, hogy megkönnyítsük a szolgáltatók kötelező szakmai felelősségbiztosításhoz való hozzáférését és annak határokon átnyúló elismerését?*

4.2.3. A kötelező szakmai felelősségbiztosításhoz való határokon átnyúló hozzáférés lehetővé tételének egyik módja a kötelező szakmai felelősségbiztosítási összegek és feltételek harmonizálása lehetne.

4.2.3.1. Bizalom kiépítése más európai országokban felmerülő lehetőségek igénybevételéhez

4.2.3.2. A szakmai felelősségbiztosításhoz való határokon átnyúló hozzáférés és e biztosítás határokon átnyúló elismerésének megkönnyítése

17. Szükség van-e a pénzügyi termékek átláthatóságának és összehasonlíthatóságának erősítésére irányuló további uniós szintű intézkedésre (különösen digitális megoldásokon keresztül) a fogyasztói bizalom növelése érdekében?

4.2.3.2.1. Az EGSZB szerint a fogyasztói tudatosság növelésének egyik lehetséges, hatékony módját jelentik az olyan független weboldalak, amelyek tájékoztatást nyújtanak, és lehetővé teszik a különböző szolgáltatók által a különböző tagállamokban kínált egyes termékek és szolgáltatások összehasonlítását. Az EGSZB határozottan támogatja egy erre a célra létrehozott hivatalos weboldal gondolatát, amelyet egy jogalkotási szinten kijelölt rendszergazda támogathatna, a szolgáltatók pedig vagy maguk lennének kötelesek rendszeres időközönként frissíteni az információkat, vagy pedig ez a tagállamok fogyasztóvédelmi szervezetei által létrehozott hálózatnak a keretében történne. Különböző weboldalakat is be lehetne kötni egy decentralizált, összekapcsolt rendszerbe.

Amikor az összehasonlításra digitális megoldásokat használnak, a platformoknak egyértelműen jelezniük kell, hogy egyenértékű termékek összehasonlítására szolgálnak, és ismertetniük kell a használatuk során a fogyasztó számára jelentkező kockázatokat. Ha több különbség van annál, mint amit a platform össze tud hasonlítani (a platformok rendszerint az árra összpontosítanak), az össze nem hasonlított jellemzőket egyértelműen jelezni kell. Fel kell sorolni a termék megkülönböztetésével kapcsolatos valamennyi fontos körülményt is. A fogyasztókat egyértelműen figyelmeztetni kell az összehasonlító platformok használatából adódó esetleges (például személyes adataik összesítésével kapcsolatos) kockázatokra.

4.2.3.2.2. Mindig a lényeges paramétereket kell összehasonlítani, és az összehasonlítás nem lehet megtévesztő. A személyes adatok felhasználását arra szintre kell korlátozni, amely feltétlenül szükséges ahhoz, hogy előnyhöz jutassák a fogyasztót, a tájékoztatásnak pedig világosnak és könnyen érthetőnek kell lennie.

4.2.3.3. A jogorvoslat fejlesztése a lakossági pénzügyi szolgáltatások területén

18. Szükséges-e intézkedéssel felhívni a fogyasztók figyelmét a FIN-NET-re és annak hatékonyságára az alternatív vitarendezési irányelv végrehajtásával összefüggésben?

4.2.3.3.1. A peren kívüli vitarendezés lényegesen rugalmasabb eljárás, mint a bírósági eljárások: olcsóbb, gyorsabb és jóval kevesebb alaki követelménnyel jár. Ezek az eljárások különösen hasznosak nemzetközi ügyletek esetén, így a pénzügyi szolgáltatások határokon átnyúló kínálatának – és keresletének – növelésre irányuló törekvés fényében a FIN-NET-nek nagyobb szerepet kell kapnia. A fogyasztók jelenleg sajnos viszonylag kevésbé tudják, hogy mit kínál nekik a FIN-NET, és ennek javítása érdekében intézkedésekre van szükség. Ráadásul nem minden tagállam – a 28-ból csak 22 – tagja a FIN-NET-nek⁽²⁹⁾. Ha ez marad a helyzet, akkor nyilvánvalóan nem lehet majd a pénzügyi szolgáltatások egységes piacának kiépítését elősegítő infrastruktúráként felhasználni a FIN-NET-et. Ezért alaposan meg kell vizsgálni az ezen a téren bevezetendő szabályozási követelmények lehetőségeit.

19. Megfelelő kártérítést kapnak-e a fogyasztók a lakossági pénzügyi termékek és a biztosítások megtévesztéssel történő értékesítése esetén? Ha nem, akkor mit lehet tenni annak érdekében, hogy ezek elérhetőek legyenek?

4.2.3.3.2. Az esetek többségében nincs ilyen kártérítés. A megtévesztő értékesítés fogalmát még most sem ismerik széles körben, a gyakorlatban pedig nem alkalmazzák, mivel nincs egyértelműen megfogalmazva, a szabályozó hatóságoknak pedig nincsenek tapasztalataik⁽³⁰⁾. Sok helyen a fogyasztó számára megfelelő pénzügyi termékek meghatározására szolgáló tesztek formálisak, és nem a számukra leginkább megfelelő termékek kiválasztását eredményezik.

⁽²⁹⁾ A FIN-NET-nek jelenleg 56 tagja 22 tagállamból, és folyamatosan új szervezetek kérelmezik tagfelvételüket – és ez a folyamat várhatóan felgyorsul majd, ha elfogadják az amerikai kormány 2014. február 28-i rendeletét (Large Business and International Directive on Information Document Requests Enforcement Process).

⁽³⁰⁾ A megtévesztő értékesítés fogalmának részletes magyarázata a 3.7. pontban található. Ez a probléma részben megoldódik majd a MiFID irányelv alkalmazása és a bizonyos termékcsoportok vonatkozásában az irányelv által tervezett stabilitási tesztek révén. Lásd a 3. lágjegyzetet.

4.2.3.3.3. Csak akkor lehet kártérítést biztosítani, ha egységes, pontos és gyakorlatias meghatározást vezetnek be a „megtévesztő értékesítés” fogalmára, az ilyen jellegű értékesítés szankcionálására pedig európai szintű szabályozási gyakorlatot léptetnek érvénybe ⁽³¹⁾.

4.2.3.4. A károsultak védelme a gépjárműfelelősség-biztosítók fizetési képtelensége esetén

20. *Kell-e intézkedést hozni annak érdekében, hogy az autóbalesetek károsultjainak a másik tagállamban létrehozott garanciaalap nyújtson kártérítést a biztosító fizetési képtelensége esetén?*

4.2.3.5. Spanyolországban található példát egy bevált gyakorlatra. A „Consortio de Compensación de Seguro” nevű spanyol szervezet biztosítóként jár el abban az esetben, ha egy biztosítótársaság sem vállalja a kockázatot, illetve ha például fizetési képtelenség miatt nincs biztosítótársaság; a szervezet mindig kiegészítő szerepben lép fel. E szervezet garanciája csak a spanyol jogalanyokra érvényes. Annak biztosítása érdekében, hogy az autóbalesetek károsultjai ugyanolyan mértékű kártérítést kapjanak, az Európai Bizottságnak hasonló garancia-rendszereket kell megkövetelnie minden tagállamban. Mérlegelni lehetne egy hasonló eszköz kiterjesztését európai keretek között azokra az országokra, ahol nincs ilyen rendszer.

4.2.3.6. A kiegészítő biztosítások átláthatóságának és összehasonlíthatóságának javítása

21. *Milyen további intézkedéseket lehet tenni a kiegészítő biztosítási termékek jobb átláthatósága és annak biztosítása érdekében, hogy a fogyasztók megalapozott döntéseket tudjanak hozni e termékek megvásárlásakor? Szükség van-e konkrét intézkedésekre az autókölcsönző ágazatban a kiegészítő termékek tekintetében?*

4.2.3.6.1. A biztosítási értékesítésről szóló új irányelv ⁽³²⁾ megerősítette azokat a tájékoztatás átláthatóságára vonatkozó követelményeket, amelyeket a biztosítási értékesítőknek be kell tartaniuk, ideértve – bizonyos korlátozások (küszöbértékek) mellett – a viszontbiztosítás-közvetítőket is. Emellett 2015-ben öt nagy autókölcsönző társaság vállalt kötelezettséget weboldalaik fejlesztésére, hogy jobban tájékoztassák a fogyasztókat az opcionálisan választható kiterjesztett biztosításról és biztosítási termékekről. Ezek helyes előremutató lépések. A tagállamoknak 2018. február 23-ig kell átültetniük a biztosítási értékesítésről szóló irányelvet, így még túl korai lenne megmondani, hogy szükség van-e további intézkedésekre. Ugyanakkor tanácsosnak tűnik, hogy az Európai Bizottság nyomon kövesse az autókölcsönző társaságok által vállalt kötelezettségek betartását, ami nem csak a biztosítási termékekről szól, és az átláthatóság javítása és a fogyasztóknak okozott kár megelőzése érdekében további intézkedések bevezetését mérlegelje.

4.2.3.6.2. Az autókölcsönzési üzletág esetében fontos figyelembe venni azt, hogy a kiegészítő biztosítási termékek követelményeit gyakran differenciálják a bérleti kockázati profilja (ez rendszerint a hitelkártya limitjéhez kapcsolódik), illetve a gépjármű-biztosítások kárhányadának vagy a tagállam egyéb piaci jellemzőinek függvényében. Mindenesetre a szerződéskötés előtti tájékoztatás és a különböző ajánlatok összehasonlíthatóságára irányuló munka fontos elemek, ezért a további intézkedések szükségességének elemzésével tanácsos várni addig, amíg ezen irányelv követelményei teljes körűen hatályba nem lépnek.

4.3. Új piaci lehetőségek megteremtése a szolgáltatók számára

4.3.1. A digitalizáció jelentette kihívások leküzdése és lehetőségek kihasználása

4.3.1.1. Segítségnyújtás a vállalatok számára, hogy jobban ki tudják használni a digitalizációt

22. *Hogyan lehet uniós szinten támogatni a vállalkozásokat innovatív digitális pénzügyi szolgáltatások létrehozása és nyújtása terén Európában, a biztonság és a fogyasztóvédelem megfelelő szintjének biztosítása mellett?*

4.3.1.1.1. Az EGSZB üdvözli, hogy Európa-szerte előmozdítják az innovatív digitális pénzügyi szolgáltatásokat. Elismeri azonban, hogy a legnagyobb pénzügyi szolgáltatók a bankok, és őket is bátorítani kell arra, hogy aktívan megragadják a digitális forradalom által kínált lehetőségeket. E célból ugyanazokat a szabályokat kell rájuk alkalmazni, mint a hasonló szolgáltatásokat nyújtó versenytársaikra, ami szükségessé teszi a banki szabályozás fő rétegeinek felülvizsgálatát jelentős számú területen, hogy egyenlő versenyfeltételeket teremtsenek a következők tekintetében:

⁽³¹⁾ HL C 271., 2013.9.19., 61. o. és HL C 18., 2011.1.19., 24. o.

⁽³²⁾ HL L 26., 2016.2.2., 19. o.

- prudenciális követelmények,
- pénzforgalmi szolgáltatások biztosítása,
- a saját ügyfél megismerésére és a pénzmosás elleni fellépésre irányuló eljárásokra vonatkozó követelmények alkalmazhatósága,
- ajánlások a fizetések során garantált biztonságra vonatkozóan,
- a legkorszerűbb elektronikus biztonság.

4.3.1.2. Az elektronikus aláírás és a személyazonosság elektronikus hitelesítésének lehetővé tétele

23. *Szükség van-e a jelenlegi keretszabályozás előírásainak megtartása mellett az uniós szintű pénzmosás elleni jogszabályok alkalmazását javító további intézkedésekre különösen annak biztosítása érdekében, hogy a szolgáltatók a távolból is azonosíthatóak a fogyasztókat?*

4.3.1.2.1. Még mindig különbségek vannak az elektronikus azonosítás szabályai, valamint a saját ügyfél megismerésére és a pénzmosás elleni fellépésre vonatkozó követelmények között. A jelenlegi szabályozás személyes azonosítást és egyéni értékelést követel meg ahhoz, hogy a fogyasztót állandó ügyfélként elfogadják. Ezek a követelmények behatárolják a teljesen digitális pénzügyi szolgáltatások fejlesztését, jelentős akadályokat emelnek az új fogyasztók bevonása elé, és növelik a költségeket.

4.3.1.2.2. További intézkedésekre van szükség azon probléma áthidalása érdekében, hogy a nemzeti gyakorlatokban tapasztalható különbségek miatt nincs egy európai szintű mechanizmus az elektronikus azonosításra és aláírásra: bár a szabályozások közös szabványokat határoznak meg a digitális aláírásokra a tagállamokban, azonban a nemzeti szinten helyi szereplők általi alkalmazásuk módja akadályozza a digitális aláírások határokon átnyúló elismerését. A helyi szinten működő digitális szolgáltatók között nincs kapcsolat, és ez korlátozza azon képességüket, hogy teljesen digitális pénzügyi szolgáltatásokat nyújtsanak az európai fogyasztóknak

24. *Kell-e további lépéseket tenni az elektronikus személyi igazolvány és az elektronikus aláírás átvételének és használatának előmozdítása iránt a lakossági pénzügyi szolgáltatások területén, beleértve a biztonsági előírásokat is?*

4.3.1.2.3. Igen, további lépésekre van szükség a következő téren:

- a független hitelesítő ügynökségek létrehozásának támogatása, amelyek ellenőrzik a digitális fogyasztók személyazonosságát, és elvégzik a fogyasztók személyes felismerésére szolgáló vizsgálatokat,
- a digitális azonosítás szabályozása, valamint a pénzmosás elleni fellépésre és a saját ügyfél megismerésére vonatkozó követelmények közötti ellentmondásos szempontok tisztázása,
- együttműködés kialakítása a pénzügyi vállalkozások és az európai és nemzeti szabályozók között az aláírások digitális azonosítására vonatkozó közös szabványok kidolgozása terén, amelyek az állami hatóságokra és a pénzügyi vállalkozásokra is alkalmazandók,
- az egységes európai digitális azonosítás és aláírás lehetséges bevezetésének megvizsgálása, amely végül a fogyasztók azonosításának alapját képezi majd a pénzügyi intézményeknél.

4.3.1.3. A pénzügyi adatokhoz való hozzáférés és azok felhasználhatóságának erősítése

25. *Véleménye szerint milyen adatok szükségesek a hitelképesség értékeléséhez?*

4.3.1.3.1. Bár általános egyetértés van a fogyasztók pénzügyi helyzetének azon szempontjairól, amelyeket a hitelképesség értékelése során használnak fel, a hitelezők saját szakértői értékeléseik és belső módszereik alapján értékelik és kezelik az egyes ügyeket. Emiatt kerülendő az olyan kezdeményezések, amelyek arra kötelezik a bankokat vagy a hitelintézeteket, hogy megosszák a fogyasztóik hitelképességéről megszerzett feldolgozott információkat. Ugyanakkor a nyers (nem feldolgozott) adatokat – az érintett fogyasztók engedélyével és az uniós adatvédelmi normák betartása mellett – meg lehetne osztani. Ez javítaná a hitelképességek értékelésének összehasonlíthatóságát.

26. A pénzügyi és nem pénzügyi személyes adatoknak a vállalkozások (beleértve a hagyományosan nem pénzügyi vállalkozásokat is) általi szélesebb körű felhasználása miatt szükség van-e további intézkedésekre a szolgáltatásnyújtás elősegítése, illetve a fogyasztóvédelem biztosítása érdekében?

4.3.1.3.2. A pénzügyi intézmények erőfeszítéseket tesznek fogyasztóik magatartásának jobb megismerése érdekében, hogy eredményesebben tudják diverzifikálni és személyre szabni termékeiket és szolgáltatásaikat. Nincsenek azonban egyértelmű szabályok arra vonatkozóan, hogy miként kell felhasználni az összegyűjtött adatokat, még akkor is, ha a fogyasztó hozzájárulását adta. Az EGSZB úgy véli, hogy jó lenne egyértelműbbé tenni az ezen a területen érvényes szabályok alkalmazhatóságát annak érdekében, hogy biztosítsák a fogyasztóvédelmet, ugyanakkor pedig lehetővé tegyék a fogyasztók számára a pénzügyi innovációkból származó előnyök kihasználását.

27. Szükség van-e a formai, tartalmi, valamint a biztosítási kártörténet hozzáférhetőségére vonatkozó követelmények szigorítására (például a lefedett időszakkal vagy tartalommal kapcsolatban) annak érdekében, hogy a vállalkozások képesek legyenek határokon átnyúló szolgáltatást nyújtani?

4.3.1.3.3. A kártörténet a fogyasztók érzékeny személyes adatait tartalmazza. A hazai biztosítótársaság nem továbbíthatja ezt az információt más érdekelt félnek, csupán az adott ügyfélnek. A fogyasztó döntése, hogy átadja-e ezt a kártörténetet az új biztosítótársaságnak. Ez nem akadályozza a határokon átnyúló szolgáltatásnyújtást, mivel a fogyasztó magával viheti a kártörténetét választása szerinti országba. Ugyanakkor az Európai Bizottságnak az EIOPA támogatásával fel kell tárnia, hogy milyen módon mozdíthatja elő a kártörténetek biztosítótársaságok közötti kicserélésének szabványosítását és a bónusz-malusz rendszerek elfogadását.

4.3.1.4. Az értékesítés utáni szolgáltatások nyújtásának megkönnyítése

28. Szükség van-e további intézkedésre a vállalkozások támogatása érdekében a szerződéskötés utáni szolgáltatásoknak egy másik tagállamban leányvállalat vagy fióktelep létrehozása nélkül történő nyújtása tekintetében?

4.3.1.4.1. A másik tagállamban nyújtott értékesítés utáni szolgáltatások nem térhetnek el az abban az országban nyújtott szolgáltatástól, ahol a szóban forgó termék elérhető. Ez azt jelenti, hogy a szóban forgó terméket és az ahhoz kapcsolódó értékesítés utáni szolgáltatást a pénzügyi termékek határokon átnyúló értékesítése céljából egyetlen egységnek kell tekinteni. Ezen elv alkalmazását garantálni kell, ellenkező esetben a fogyasztók egyenlőtlen helyzetbe kerülnek. Fontos, hogy az illetékes szabályozó hatóságok felügyeljék ezen elv alkalmazását.

4.3.1.4.2. A vállalkozásokat (cégeket) a termékeik határokon átnyúló felkínálásában támogató platformokon helyet kell kapnia egy értékesítés utáni szolgáltatásokkal foglalkozó részlegnek is. Az ilyen értékesítés utáni szolgáltatások nyújtásának egyik gyakorlati módja az, hogy csoportok létrehozására és együttműködésre bátorítják a vállalatokat a tevékenység megfelelő méretgazdaságosságának elérése érdekében.

4.3.1.5. A magánszemélyek fizetéseképtelenségre, az ingatlanok értékbecslésére és a biztosítékok érvényesítésére vonatkozó eljárások összehangolása

29. Kell-e további intézkedésekkel ösztönözni, hogy a hitelezők határokon átnyúló jelzáloghitelt vagy kölcsönt nyújtsanak?

4.3.1.5.1. Ezen a területen a legnagyobb probléma a követelések kényszerbehajtása abban az esetben, ha a kölcsönfelvevő nem teljesíti a hitelszerződés szerinti kötelezettségeit. Ennek fényében a hitelezők jelenleg nem tekintik vonzó ajánlatnak a határokon átnyúló jelzálog-hitelezést, így további lépésekre van szükség ezen a területen az uniós belső piac fellendítése érdekében.

4.3.1.5.2. A jelzáloghitelek és kölcsönök azon pénzügyi termékek közé tartoznak, amelyek határokon átnyúló forgalmazása számos nehezen áthidalható akadályba ütközik. A pénzügyi szolgáltatások teljes köréből valószínűleg ezek a termékek lesznek azok, amelyek esetében a leghosszabb ideig fog tartani az akadályok felszámolása. Következésképpen ezen a ponton érdemesebb azokra a lakossági pénzügyi szolgáltatásokra összpontosítani az erőfeszítéseket, ahol kevesebb akadályba ütközünk, és az ezeken a területeken végzett munka során gyakorlati tapasztalatokra és lendületre szert tenni.

4.3.2. A fogadó tagállamok különböző szabályainak való megfelelés

4.3.2.1. A más tagállamok jogi követelményeinek való megfelelés megkönnyítése a vállalatok számára

30. Szükség van-e uniós szintű intézkedésre, hogy a tagállami kormányok vagy az illetékes nemzeti hatóságok gyakorlati támogatást nyújthassanak (például egyablakos ügyintézés útján) annak érdekében, hogy elősegítsék a pénzügyi szolgáltatások határokon átnyúló értékesítését, különösen az innovatív vállalatok vagy termékek esetében?

4.3.2.1.1. Az európai jogszabályok alkalmazása sok területen következetlen és ellentmondásos a különböző tagállamokban; ilyen terület például – de nem kizárólagosan – a biztosítási termékek értékesítése. Ezért a nemzeti hatóságok támogatására van szükség a „túlszabályozás” felszámolása érdekében.

Egy másik jó kezdeményezés a SOLVIT-hálózat, amely uniós szintű támogatást nyújt az olyan vállalkozásoknak, amelyeknek az uniós jogot nem megfelelően alkalmazó hatóságokkal szemben merül fel problémájuk, és egyablakos ügyintézési pontok segítik e vállalkozásokat abban, hogy a határokon átnyúló szolgáltatásnyújtással kapcsolatos kötelezettségeiknek eleget tegyenek⁽³³⁾.

4.3.2.1.2. A SOLVIT tapasztalataira építve, észszerű lenne erőfeszítéseket tenni egy olyan megoldás keresése érdekében, amely kifejezetten a pénzügyi termékeket célozza meg, és a nemzeti szabályozók közötti hatékonyabb együttműködésre és koordinációra törekszik, ideértve azt a segítséget is, amelyet a szabályozók nyújtanak innovatív cégeknek kötelezettségeik megértéséhez.

31. Milyen lépések jelentenék a legnagyobb segítséget ahhoz, hogy a vállalkozások kihasználhassák az innovatív termékek kapcsán a letelepedés szabadsága és a szolgáltatásnyújtás szabadsága által biztosított előnyöket (mint például a hazai és fogadó államok felügyeleti hatóságainak gördülékeny együttműködése)?

4.3.2.2. A letelepedés szabadságának teljes kihasználása

A biztosítók számára gyakran nélkülözhetetlen a helyi jelenlét ahhoz, hogy jobban megismerjék az adott helyi kockázatokat és magukat az ügyfeleket. A helyi letelepedés szabadsága tehát nagyon fontos a biztosítóknak és az önszegélyező biztosítótársaságoknak. Az, hogy a szociális vállalkozási modellt, köztük az önszegélyező biztosítótársaságokat nem ismerik el európai szinten, akadályt jelent abban, hogy az ilyen vállalatok telephelyet létesítsenek olyan tagállamban, ahol nem ismerik el ezt a vállalati formát. Ez visszaveti az ilyen cégek határokon átnyúló fejlődését, illetve a piacok fejlődését és a versenyt is. Az EGSZB arra kéri az Európai Bizottságot, az Európai Unió Tanácsát, az Európai Parlamentet és a tagállamokat, hogy tegyenek lépéseket annak érdekében, hogy az EU-ban elismerjék ezt a vállalati modellt.

4.3.2.3. Önálló vagy jobban harmonizált uniós szabályozás kialakítása

32. A lakossági pénzügyi szolgáltatások területén mely termékek esetében lenne leghatékonyabb a szabványosítás vagy a választható szabályozási rendszer alkalmazása annak érdekében, hogy túl lehessen lépni a tagállamok szabályozásai közötti különbségeken?

4.3.2.3.1. A határokon átnyúló forgalmazás szempontjából az alábbi tényezők érdemelnek figyelmet:

- a fogyasztók elektronikus tanúsítványokon keresztüli azonosítása. Az EGSZB úgy véli, hogy a pénzügyi szolgáltatások távértékesítése esetén az elektronikus tanúsítványok elismert kibocsátóinak nyilvántartását uniós szinten kell vezetni (például az Európai Értékpapír-piaci Hatóságnál),
- annak lehetősége, hogy a szolgáltató megismerje a fogyasztó hiteltörténetét. A pénzügyi szolgáltatások határokon átnyúló nyújtásához elengedhetetlen egy uniós szintű hitelnyilvántartás fenntartása, különösen azoknál a szolgáltatásoknál, amelyek a hitelek meghosszabbításához kapcsolódnak,
- a kölcsön fedezeteként nyújtott biztosítékok lefoglalására vonatkozó eljárások. Az erőforrásokat és a munkát arra kell összpontosítani, hogy a határokon átnyúló pénzügyi szolgáltatásnyújtásban létrejöjjön a biztosítékok érvényesítésére vonatkozó egységes uniós jogalkotási keret,
- a biztosítási termékek terén a kártérítést nyújtó biztosításokat könnyebben lehet szabványosítani. A fogyasztó a tartózkodási helyétől függetlenül megkapja a pénzügyi összeget. A társaságnak csupán képesnek kell lennie a kockázat értékelésére. Jó példa erre az életbiztosítás. Azoknál a biztosítási termékeknél viszont, amelyek szolgáltatást nyújtanak (például a kár helyreállítása), nem lehetséges a szabványosítás és a hordozhatóság. Különösen igaz ez az olyan termékekre, mint az egészségbiztosítási termékek.

⁽³³⁾ http://ec.europa.eu/internal_market/eu-go/index_en.htm

33. Szükség van-e további uniós szintű intézkedésre a „kockázat felmerülésének helye” alapelvvel kapcsolatban a biztosítási jog terén, valamint a biztosítási ágazatban a „közérdekkel” kapcsolatos szabályozás egyértelművé tétele érdekében?

4.3.2.3.2. A kockázat felmerülésének helye rendszerint a biztosított személy szokásos tartózkodási helye, kivéve az ingatlanok esetét, ahol az épület helye az irányadó. Ezt az elvet általában világszerte egységesen alkalmazzák, és jogi és adózási következményei is vannak az érintett felekre nézve. Az EGSZB úgy véli, hogy a kockázat felmerülési helyének a biztosításban alkalmazott alapelve megfelel a célnak. Megérti azonban, hogy felül kell vizsgálni a „közérdeket szolgáló” szabályokat, mivel ezek lehetőséget adnak a tagállamoknak olyan jogszabályok elfogadására, amelyek valószínűleg akadályozzák a biztosítási termékek határokon átnyúló forgalmazását.

Kelt Brüsszelben, 2016. április 27-én.

az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság
elnöke
Georges DASSIS
